

A Google újdonságai

- A *Google Desktop Search* egy ingyenesen letölthető program, mellyel a saját gépünkön kereshetünk a google.com-on megszokott módon, és azonos technológiával. A programmal e-maileket, fájlokat, webes vagy chat-előzményeket lehet keresni egyszerre saját gépen és a weben. Jelenleg csak angol nyelven érhető el.
- Miként arról már az előkészületek kapcsán írtunk (*TMT* 2004/6), a *Google Print* programmal kiadók támogathatják könyveik elérését a Google-ben. A keresőszóhoz kapcsolódó könyvcímekre kattintva, az adott oldal szkennelt képét jeleníti meg a program. Legyen bár a teljes könyv szkennelve, csak három oldal jelenik meg, amelyek – a program nevével ellentétben – nem nyomtathatók. Elsősorban ez utóbbinak köszönhető, hogy a szolgáltatás olyan nagynevű kiadókkal léphetett kapcsolatba, mint a Blackwell, az Oxford University Press, a Penguin vagy a John Wiley and Sons. A szolgáltatás elsősorban nem kereskedelmi célokat szolgál, minden képhez egy „Vásárolja meg a könyvet!” ugrópont tartozik, amelyre kattintva online meg lehet rendelni a könyvet.

A Google Desktop Search letölthető a <http://desktop.google.com> címről. További információ a Google Printről: <http://print.google.com>

/Library Hi Tech News, 21. köt. 10. sz. 2004. p. 38.
Information World Review, 207. sz. 2004. november, p. 10./

(Z. D.)

Nemzeti szintű megállapodás a szabad hozzáférésről Norvégiában

2004. október óta Norvégia valamennyi egyeteme, műszaki főiskolája, kutatóintézete és kórháza a *BioMed Central* tagjává vált. A Norvég Társadalombiztosítási Kutatóközpont nemzeti szintű megállapodást kötött a BioMed Centrallal, amely Norvégia valamennyi állami alkalmazású orvosának, kutatójának, tanárának fedezi a közpénzekből finanszírozott kutatások eredményeinek publikálását százhusz szabad hozzáférésű folyóiratban. A megállapodás 2005. december végéig marad érvényben.

A kutatóközpont vezetői szerint véget kell vetni annak a rendszernek, hogy kétszer fizetnek ugyanazért: először a kutatásért, majd másodszor azért, hogy hozzájuthassanak az eredményekhez.

Európában korábban két ország kötött nemzeti szintű megállapodást a BioMed Centrallal: egy JISC-megállapodásnak köszönhetően az Egyesült Királyság valamennyi egyeteme 2003 márciusa óta tagja a szervezetnek, míg Finnország 2004-ben írt alá Norvégiához hasonló egyezményt (vö.: *TMT*, 51. köt. 12. sz. 2004. p. 578.).

/Managing Information, 11. köt. 10. sz. 2004. p. 22.
News-Medical.Net, 2004. október 18. <http://www.news-medical.net/?id=5664/>

(Z. D.)

A Kongresszusi Könyvtár 15 millió dolláros projektje a digitális megőrző hálózat létrehozására

A Kongresszusi Könyvtár 15 millió dolláros pályázatot hirdetett nyolc intézet és partnerei számára a digitális anyagok azonosítására, összegyűjtésére és megőrzésére. A Nemzeti Digitális Információs Infrastruktúra és Megőrzési Program (National Digital Information Infrastructure and Preservation Program = NDIIPP) célja, hogy megőrizze azokat a digitális formában született anyagokat, amelyeknek nem létezik fizikai változatuk. Ezekre a könyvtárosok hívták fel a figyelmet, attól tartva, hogy a jövőbeni kutatók számára esetleg nem marad eredeti változat az ilyen dokumentumokból. Elvesztek már az internet korai szakaszának termékei, a mesterséges holdak térképei, történelmi légi fényképek és sok más. A programban olyan intézmények vesznek részt, mint a Kaliforniai Egyetem Digitális Könyvtára

(University of California's Digital Library), a Santa Barbara-i Egyetem, az Emory Egyetem, az Illinoisi Egyetem, az OCLC. A projekt keretében minden hordozóra kialakítják a tárolásra és megőzésre történő kiválasztás feltételeit, beleértve a hang- és videofelvételeket, a történelmi légi felvételeket, az egyes államok webalapú kormányzati kiadványait és a Perseus projekt által hozzáférhetővé tett elsődleges és másodlagos történelmi anyagokat.

/Library Journal, 2004. október 11. <http://www.libraryjournal.com/index.asp?layout=articlePrint&articleID=CA470530>

Library Hi Tech News, 21. köt. 10. sz. 2004. p. 34–35./

(J. É.)

A QuestionPoint (OCLC) és a 24/7 Reference Services együttes működtetése

A QuestionPoint (<http://www.olc.org/questionpoint/default.htm>) egy olyan virtuális referenzszolgáltatás és tudásforrás, amelyet a könyvtárakkal és a könyvtárosokkal együttműködésben az OCLC és a Kongresszusi Könyvtár fejlesztett ki és működtet a világhálón. Adatbázisában több mint 7000 kérdés-felelet található. Húsz országban több mint 1000 könyvtár használja.

A dél-karolinai Metropolitan Cooperative Library System (<http://www.mcls.org/webpublic/index.cfm>) által fejlesztett 24/7 (<http://www.247ref.org>) Reference Services folyamatos 24 órás internetes szolgáltatás, amelyben a feltett kérdésekre szakképzett tájékoztató könyvtáros ad választ. Ezt mintegy 500 könyvtárban használják. A két rendszer együttes működtetése értéknövelt szolgáltatást eredményez, emeli a könyvtárak és könyvtárosok szerepét a virtuális referenz válaszadás területén a világhálón.

/OCLC-sajtóközlemény, 2004. augusztus 11. <http://www.oclc.org/>

(J. É.)

A Factiva a jövőben a LexisNexis céggel együtt forgalmaz

2005 márciusától a Factiva megszűnteti együttműködését a Thomson Westlaw céggel. Az új szerződés értelmében Észak-Amerikában, Európában és

Ázsia-Óceánia területén a Factiva hír- és üzleti információs gyűjteménye (köztük a Wall Street Journal, a Dow Jones és a Reuters), valamint 3400 egyedülálló információs forrás a bíróságok, a jogi cégek és a jogi egyetemek számára a LexisNexis szolgáltatónál lesz elérhető. Ez hasonló megoldás, mint az oktatás területén, ahol a ProQuest forgalmazza a Factiva.com-ot.

A Factiva világméretű terjeszkedéséről a részletek 2005. március 1-je után lesznek nyilvánosak. A Thomson cég az általa három évvel ezelőtt megvásárolt Dialog révén próbálja majd betölni a Factiva által üttött rést, de a Wall Street Journalt és a kulcsfontosságú hírügynökségeket nem fogja tudni pótolni. Kétségtelen, hogy az új egyezmény – az Elsevier Scopus bejelentéséhez hasonlóan – megrengette a hatalmas Thomson birodalmat.

/Information World Review, 207. sz. 2004. november, p. 12./

(J. É.)

A ProQuest digitális disszertációk adatbázisa nevet és felületet vált

Új nevet és új felületet kap a Proquest Digital Dissertations (PQDD) adatbázis, amely 1997. évi megjelenése óta népszerűvé vált. A doktori és a mester fokozathoz szükséges disszertációk adatbázisa új elnevezése 2004. decembertől Proquest Dissertations & Theses lesz, elhelyezése lehetővé teszi a hozzáférést egy egész intézmény felhasználói számára. Az átmeneti szakaszban új lehetőségekkel bővült a ProQuest: többnyelvű interfész, online használati jelentések, hivatkozások letöltése RefWorksbe és EndNote-ba, e-mail értesítés az új disszertációkról, interfész támogatás a csak szöveges funkcióhoz, a hátrányos helyzetűekkel kapcsolatos amerikai ajánlások, közvetlen kapcsolódások az iskolai könyvtárhoz, hozzáférés-kezelés, letöltési lehetőség PDF formátumban e-mail és azonosító szám nélkül.

2005-re további fejlesztések várhatók. Az átmeneti időszakban a PQDD felhasználói a régi és az új interfész közül választhatnak.

/Library Journal, 2004. november 15. <http://www.libraryjournal.com/index.asp?layout=articlePrint&articleID=CA479167/>

(J. É.)